

समग्र शिक्षा योजनेच्या प्रभावी
अंमलबजावणीसाठी पुनर्विनियोजनाने
निधी उपलब्ध करून देणेबाबत (राज्य
हिस्सा)

महाराष्ट्र शासन

शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग

शासन निर्णय क्रमांक:- समग्र २०२३/प्र.क्र.२६१/ एसडी-१

मंत्रालय विस्तार भवन, मुंबई ४०००३२

दिनांक :- ३१ मार्च, २०२४

संदर्भ :-

- १) केंद्र शासन, शिक्षण मंत्रालय, नवी दिल्ली यांचे आदेश क्र. F.No-७-२/२०२३-IS-१ (GEN), दि.२२.०३.२०२४
- २) शासन निर्णय समक्रमांक, दि.२६.०३.२०२४
- ३) शिक्षण संचालक, योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे दि.२७.०३.२०२४ रोजीचे पत्र
- ४) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- निधिवि २०२३/प्र.क्र.५०/एसडी-५, दि.१५.०९.२०२३
- ५) वित्त विभागाचे क्र. अर्थसं २०२३/प्र.क्र.४०/अर्थ-३, दि.१२.०४.२०२३, दि.०८.१२.२०२३ व दि.०४.०३.२०२४ चे परिपत्रक
- ६) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण २०२४/प्र.क्र.०४/ एसडी-५, दि. ३१.०३.२०२४
- ७) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग शासन निर्णय क्रमांक:- पूनर्वि-२८२३/प्र.क्र.१०२/ अर्थसंकल्प दि. ३१.०३.२०२३

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने समग्र शिक्षा योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरीता चौथ्या हप्त्याचा केंद्र हिस्सा (६०% नुसार) रु. ७३,१४,१०,०००/- इतका निधी उपरोक्त संदर्भाधीन क्रमांक १ येथील आदेशान्वये वितरीत केला आहे. त्यास समरूप राज्य हिस्सा (४०% नुसार) रु.४८,७६,०६,६६७/- इतका निधी वितरीत करणे आवश्यक आहे. मात्र “२२०२ सर्वसाधारण, ०१, प्राथमिक शिक्षण, १०६, शिक्षक व इतर सेवा, (००)(००)(०१) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० %) (२२०२आय६१२) (कार्यक्रम), ३१-सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली एकूण रु.११,८३,९५,२६१/- इतका निधी शिल्लक असल्याने सदर निधी संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. तथापि, सदर योजनेच्या (केंद्र ६० % व राज्य ४० %) या प्रमाणात निधी वितरीत करावयाचा झाल्यास एकूण रु. ३६,९२,११,४०६/- इतका निधी कमी आहे.

२. इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण या योजनेकरीता सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षामध्ये “२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (४४) विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण (कार्यक्रम) (२२०२ ३०५६), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली रु.२० कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला होता. सुधारीत अर्थसंकल्पानुसार सदर लेखाशिर्षाखाली रु.१४ कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला

आहे. त्यापैकी रु. ४ कोटी इतका निधी विभागाच्या संदर्भ क्र. ४ येथील शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आला आहे. उर्वरित रु.६ कोटी इतका निधी अवर्षणग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी या योजनेकरीता विभागाच्या संदर्भ क्र. ६ येथील शासन निर्णयान्वये “२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण, (०४) अवर्षणग्रस्त भागातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी (०४) (०९) अवर्षणग्रस्त खेड्यातील विद्यार्थ्यांना परीक्षा फी माफी/फी ची प्रतीपूती (कार्यक्रम) (२२०२ २५८८) ३४, शिष्यवृत्त्या/विद्यावेतने या लेखाशिर्षाखालील पुनर्विनियोजनाने उपलब्ध करून देण्यात आला आहे.

३. सद्यस्थितीत इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण या योजनेतर्गत शिल्लक रु. ४ कोटी इतका निधी समग्र शिक्षा योजनेचा राज्य हिस्सा “२२०२ सर्वसाधारण, ०९, प्राथमिक शिक्षण, १०६, शिक्षक व इतर सेवा, (००)(००)(०९) समग्र शिक्षा अभियान (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० %) (२२०२आय६१२) (कार्यक्रम), ३१- सहायक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली पुनर्विनियोजनाने उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

केंद्र शासनाने समग्र शिक्षा योजनेच्या प्रभावी अंमलबजावणीकरीता उपलब्ध करवून दिलेला चौथ्या हप्त्याचा केंद्र हिस्सा (६०% नुसार) रु. ७३,१४,१०,०००/- इतका निधी तसेच राज्य हिस्सा (४०% नुसार) रु.११,८३,९५,२६१/- इतका शिल्लक निधी विभागाच्या संदर्भाधीन क्र. २ येथील शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात आलेला आहे.

२. सद्यस्थितीत इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण या योजनेतर्गत खालील लेखाशिर्षाखालील शिल्लक रु. ४ कोटी इतक्या निधीचे पुढील तक्त्यात दिल्याप्रमाणे पुनर्विनियोजन करण्यात येत आहे :-

अ. क्र	लेखाशिर्ष	सुधारीत अंदाज सन २०२३-२४ नुसार	वितरीत केलेली रक्कम	पुनर्विनियोजित रक्कम	वितरीत करावयाची रक्कम
१)	२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण, ८०, सर्वसाधारण ८००, इतर खर्च (०२) संकीर्ण (०२) (४४) विद्यार्थ्यांना इयत्ता १० वी पर्यंत मोफत शिक्षण (कार्यक्रम) (२२०२ ३०५६), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर)	रु.१४ कोटी	रु.१० कोटी	(-)रु.४ कोटी	००
२)	२२०२ सर्वसाधारण शिक्षण, ०९ प्राथमिक शिक्षण, १०६- शिक्षक व इतर सेवा, (००)(००)(०९) समग्र शिक्षा अभियान, (सर्वसाधारण) (राज्य हिस्सा ४० टक्के), ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर), (२२०२ आय ६१२)"	रु.६५३.३४२२ कोटी	रु.६५३.३४२२ कोटी	(+) रु.४ कोटी	रु.४ कोटी

३. सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षामध्ये मंजूर अर्थसंकल्पित तरतुदीमधून वित्त विभागाने वितरीत केलेल्या निधीच्या प्रमाणात उपरोक्त तक्त्यात नमूद लेखाशिर्षाखाली पुनर्विनियोजनानंतर एकूण रु.४ कोटी इतका निधी वितरीत करण्यास व सदर निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीवर उपलब्ध करून देण्यास शासन मान्यता देत आहे.

४. सदर खर्च वित्त विभागाच्या संदर्भाधिन क्र. ५ येथील शासन निर्णय/परिपत्रकातील सूचनांनुसार करण्यात यावा. सदर निधी आहरीत करून वितरीत करण्यासाठी अवर सचिव / कक्ष अधिकारी (रोख शाखा), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, यांना "आहरण व संवितरण अधिकारी" तर सह सचिव/उपसचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय यांना "नियंत्रक अधिकारी" म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. सदरचे अनुदान सशर्त अनुदान असून अटी व शर्ती सदर शासन निर्णयामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे आहेत. यापूर्वी वितरीत करण्यात आलेल्या निधीचे उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करण्यात आले आहे.

५. समग्र शिक्षा योजनेमधील हा सर्व खर्च Single Nodal Account (SNA) मधून करण्यात यावा.

६. वित्त विभाग, शासन निर्णय/परिपत्रक दि. १२.०४.२०२३, दि. ८.१२.२०२३ व दि. ४.०३.२०२४ मध्ये नमूद केलेल्या सर्व अटींची पूर्तता होत आहे.

७. सदर शासन निर्णय नियोजन विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. १९०/१४७१, दि.२८.०३.२०२४ व वित्त विभागाने अनौपचारिक संदर्भ क्र. ४९९/व्यय-५, दि.३०.०३.२०२४ अन्वये दिलेल्या सहमतीनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२४०३३११९२१५७१७२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रामदास धुमाळ)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. मंत्री (शालेय शिक्षण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
२. प्रधान सचिव, (शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
३. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
४. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, चर्णी रोड, मुंबई.
५. शिक्षण संचालक (योजना), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
६. सहाय्यक संचालक (लेखा), माध्यमिक व उच्च माध्यमिक, शिक्षण संचालनालय, पुणे.
७. लेखाधिकारी (लेखा), शिक्षण संचालनालय योजना, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. वित्त विभाग (व्यय-५), मंत्रालय, मुंबई.
१०. अवर सचिव/कक्ष अधिकारी (अर्थसंकल्प), शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. निवड नस्ती